

T.C.
DİYARBAKIR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
BELEDİYE KURALLARI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmelik, yerel hizmetler yönünden uygulanmasına gerek görülen kuralları ve bu kuralların uygulanmasını sağlamaya yönelik müeyyideleri belirlemek amacıyla düzenlenmiştir.

Gerekçe

Madde 2- Esas itibariyle kamu hizmetlerinin temel amacı, vatandaşlarımızın yaşam biçimini iyileştirmek ve onların refah düzeyini artırmaktır. Belediyeler de bir kamu kurumudur. Dolayısıyla belde halkının yaşam standardının yükseltilmesi, kentte nizam ve intizamın sağlanması, beldenin ve belde halkının mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarının temin edilmesi, esenlik, huzur, sağlık ve düzenin sağlanması ve korunabilmesi için belediye emir ve yasakların konulması kaçınılmazdır. Bu yönetmelik yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, 5393 sayılı Belediye Kanununda ve mer-i mevzuat hükümleri dairesinde belediyelere verilen görevleri yerine getirilmesinde belediye zabıtası görevlileri ile diğer belediye görevlilerinin yetki alanlarında işlenen kabahat karşılığında uygulanabilecek olan idari yaptırımların türlerinin belirlenmesi, takibinin yapılabilmesi, sonuçlarının izlenebilmesi, belirlenen emir ve yasalara uyulup uyulmadığının denetlenebilmesi ve yaşanılabilir bir ortam oluşturulabilmesi amacı ile hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 3- Bu Yönetmelik, Büyükşehir Belediyesi görev, yetki ve sorumluluğunda bulunan yerleri kapsar.

Hukuki dayanak

Madde 4- Bu Yönetmelik, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5326 Sayılı Kabahatler Kanunu, 2918 Karayolları Trafik Kanunu ve Yönetmeliği, 5728 sayılı kanunla değişik 1608 sayılı Umumu Ahkâmı Müteallik Hakkındaki Kanun ile belediyelere görev yükleyen diğer mevzuatlara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 5- Bu Yönetmelikte geçen aşağıdaki terimlerden,

a) AYKOME	: Alt Yapı Koordinasyon Merkezi'ni
b) Belediye	: Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ni
c) Belediye Encümeni	: Diyarbakır Büyükşehir Belediye Encümeni'ni,
d) Belediye Zabıtası	: Diyarbakır Büyükşehir Belediye Zabıtasını,
e) UKOME	: Ulaşım Koordinasyon Merkezi'ni ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Kurallar

Günlük yaşam ve temizlik ile ilgili kurallar

Madde 6- Aşağıdaki fiiller yasaktır:

- a) Mermercilerin mermer işlemede kullandıkları suların içinde bulunan atıkların çökmesi için yeteri kadar çökertme havuzlarında dinlendirildikten sonra atık suyun yağmur drenaj kanallarına akıtılması bu havuzlarda çıkan diğer tortuları çevreyi kirletmeyecek şekilde biriktirip, belediyenin çöp toplama alanına götürmeleri, işyerlerinin çevresindeki yerlere zarar vermeyecek şekilde işyerinde gerekli tedbirleri almaları ve işyerinin çevresini temiz tutmaları zorunludur.
- b) Oto yıkama ve yağlama yapan işyerleri sularını belediyeden gerekli deşarj izni aldıktan sonra yağmur drenaj kanalına bağlamaları ve bu sular içindeki atıkların yağmur drenaj kanalının tıkanmaması için çökertme havuzları yaparak atıkların burada birikmesini sağlamaları, bu havuzlarda biriken çamur ve diğer atıkları sık sık temizleyerek belediyenin çöp toplama alanına götürmeleri, işyerlerinin çevresindeki yerlere zarar vermeyecek şekilde işyerinde gerekli tedbirleri almaları ve işyerinin çevresini temiz tutmaları zorunludur.
- c) Tıbbi atık üreten hastane, sağlık ocakları, poliklinikler ve benzeri yerler tıbbi atıklarını diğer atıklardan ayrı toplayarak ve bu atıklar için özel olarak yapılmış üzerinde tıbbi atık yazılı torbaların içerisine koyarak, ağızlarını sızdırmayacak şekilde bağlamaları ve tıbbi atık aracı ile alınana kadar tıbbi atık konteynerinde muhafaza etmeleri zorunludur.
- ç) Belediyelerce belirlenen çöp kaplarına (Plastik çöp torbası, çöp kovası, çöp bidonu) çöp kapsamına girmeyen maddeleri koymak,
1) Çöp ve süprüntü kapsamına girmeyen maddeler;
  - a) Her türlü inşaat artıkları, taş, tuğla, molozlar (Çimento, kireç vs), kereste demir malzeme ve atıkları.
  - b) Evlerden çıkacak kereste ve odun parçaları.
  - c) Bilumum imalathane ve fabrika artıkları.
  - ç) Tamir edilen yol artıkları, yol çamur ve molozları.
  - d) Budanan, kesilen ve kırılan ağaçlar, ağaç dalları, park, bahçe, sebze ve meyve bahçesi atıkları, kalorifer, kül ve cürufları.**2) Çöp ve süprüntü kapsamına giren maddeler;**
  - a) Mutfak ve yemek artıkları,
  - b) Bilumum konserve, yağ tenekeleri, ilaç kutu ve şişeleri, cam parçaları, plastik kutu, kova, küçük bidon vb. maddeler,
  - c) Elektrik süpürgesi artıkları, süpürge artık ve süprüntüleri, her türlü kağıt, mukavva kutu ve parçalar,
  - ç) Ev dikiş artıkları, paçavra ve bezler,
  - d) Ağaç yaprakları, yol ve caddelere pisleyen hayvan pislikleri,
  - e) Daimi ve geçici Pazar yerlerinin süprüntüleri ve hal çöpleri,
  - f) Sahipsiz her türlü hayvan leşleri,
- d) Belediyece tayin edilmiş olanlar dışında umumi çeşmelerden motorlu ve motorsuz araçlarla veya hortumla kişisel kullanım amacıyla su almak, çeşmenin etrafını kirletmek, zarar vermek ve devamlı işgal etmek, bu yerlerde her çeşit eşya, taşıt aracı ve hayvan yıkamak,

- e) Sokak ve caddelerdeki kanalizasyon ve baca menfezlerine, tıkayacak veya kötü koku çıkaracak maddeler atmak ve dökmek, kanalizasyon ve kanal temizliği için ruhsatsız baca açmak, kanal veya kanal bağlantısı yapmak,
- f) Etrafı kirletecek veya fena koku yayacak deri, gübre ve benzeri şeyleri sermek, dökmek ve kurutmak,
- g) Özel hukuk kişileri ile kamuya ait binaların, abidelerin, yeraltı ve yerüstü geçitlerinin yüzlerini, duvarlarını, cadde, sokak ve tretuvarları, yağlı boya, katran, spreyci boya vs. ile karalamak, şekil çizmek, tahrip etmek ve kirletmek,
- ğ) İşyerlerinde çöp koymaya uygun çöp kabı bulundurmamak,
- h) Sokak, cadde, bulvar, meydan vb. yerlerde araç, halı vb. şeyleri yıkamak,
- ı) Binalardan dışarıya çıkan soba borusu, baca, su akarı, kanalizasyon, fosseptik ve her türlü sanayi ve kirli sularının, akıntı ve sızıntısına mani tedbir almamak, yağmur suyu borularını varsa yağmur suyu kanalına bağlamayıp açıkta bırakmak,
- i) Cadde üzerinde bulunan ev ve işyerlerinin dış kısımlarının boyanması, tamiri veya temizlenmesi esnasında gelip geçenlerin üzerinin kirletilmemesi ve emniyetinin tehlikeye düşürülmemesi için lüzumlu koruyucu tedbirleri almamak,
- j) İşyerlerinin temizliği yapılırken, atık suları ve kirliliğe sebep olabilecek şeyleri yaya kaldırımlarına atmak, taşımak, akıtmak ve bunları bertaraf etmemek,
- k) Her türlü bina ve inşaat dahilinde çıkan suları (zaruri hallerde en yakın kanal ızgarasına hortum vasıtasıyla akıtmak dışında), yollara ve yaya kaldırımlarına akıtmak,
- l) Üstgeçit, çevre çit ve duvarları, parmaklıklar, ağaçlar ve benzeri yerlere; çamaşır, yün, halı ve benzeri şeyleri asmak, kurutmak ve sermek,
- m) Her türlü yıkımlarda, etrafı rahatsız edici toz ve toprakların etrafa yayılmasına mani olacak tedbir almamak,
- n) Kirli, yağlı kıyafetle kalabalık arasına girerek halkı rahatsız etmek,
- o) Çeşme, sebil ve havuzlara öteberi atmak, eşya ve hayvan yıkamak veya buralardan çevreyi sulamak,
- ö) Park, bahçe ve kavşaklardaki genel süs havuzlarına girmek, bu havuzların suyunu almak, ve buralara her türlü atık atarak kirletmek,
- p) Binek ve koşum gayesiyle kullanılan hayvanların yerleri kirletmesine meydan vermek,
- r) Şehir içerisinde el arabası, at arabası, kamyon, kamyonet, çuval vs. ile hurda, atık, kağıt vb. maddeleri toplamak ve depo etmek,
- s) Seyir halindeki araçların yayalar üzerine su ve çamur sıçratması,
- ş) Araçlardan dışarıya çöp, kağıt, sigara izmariti ve benzeri çevreyi kirletecek şeyleri atmak,
- t) Her çeşit eşya ve malzemenin yükleme, boşaltma ve tamiri sırasında çevreyi kirletmek,
- u) Asfalt kaplamalı yollarda ve tretuvarlarda, araçların tamirati esnasında, yolları, tretuvarları ve kaldırımları tahrip edecek ve kirletecek fiillerde bulunmak,

- ü) Çöp ve süprüntü ile ilgisi olmayan bilumum atıkları, çöp ve süprüntü kavramı içine girmeyen malzeme ve imalat atıklarını, her müessese kendi imkanları ile temizleyip toplamaya ve belediyeye ait çöp imha sahalarına taşımaya mecbur olup, bu yükümlülükleri yerine getirmemek,
- v) Belediyelerce belirlenen çöp kaplarına (Plastik çöp torbası, Çöp kovası, Çöp bidonu) çöp kapsamına girmeyen maddeleri koymak,
- y) Apartman yönetimlerinin belirlediği gün ve saatlerin dışında halı, kilim ve benzeri silkelemek,
- z) Binaların kapı, pencere ve balkonlarında halı, kilim, sofrası ve benzeri şeyler silkelemek, çamaşır asmak veya buralardan dışarıya çöp atmak, su dökmek,
- aa) Balkon, pencere ve teraslara etrafı rahatsız edici koku neşredecek madde sermek,
- bb) Bina yüzleri yıkanırken veya kaldırımlarda temizlik yapılırken gelip geçenlerin üstlerini kirletmek, *(Temizlik 24.00 – 07.00 saatleri arasında gürültü çıkarmadan yapılacaktır.)*
- cc) İşyerleri temizlenirken kirli, çamurlu ve çirkef sularını yaya kaldırımlarına taşımak,
- çç) Her türlü bina ve inşaat dahilinde çıkan suları, yollara ve yaya kaldırımlarına akıtmak,
- dd) Binaların cadde ve sokaklara bakan ön balkon ve pencerelerine bina yüzeyinden taşacak şekilde, kurutmak ve havalandırmak maksadı ile çamaşır vb. malzeme asmak,
- ee) İşyeri, mesken, meydan, cadde, sokak ve boş alanlarda lastik, poşet, kağıt, yanık yağı, ayakkabı kösesi, sentetik elbise kırıntıları, anız ve benzeri maddeleri yakarak çevreyi kirletmek ve rahatsız etmek,
- ff) Ev ve işyeri tadilatlarından çıkan hafriyatları, bahçe temizliğinden çıkan dal, ot ve benzeri organik atıkları, cadde, sokak ve boş alanlara dökmek,
- gg) Kömür külü, hafriyat toprağı, inşaat/yıkıntı atıklarını Büyükşehir Belediyesinin belirlemiş olduğu atık depolama alanları dışına atmak,
- ğğ) Sanayi atıkları ile çevreyi kirletmek,
- hh) Resmi, özel kurum/kuruluş veya işletmelerin arıtma sistemlerini kullanmadan tehlikeli atıklarını çevreye direk deşarj etmek,
- ıı) Binalarda üst kat dairelerden herhangi bir şekilde alt kattaki dairelere su, atık su vb. sızıntısına meydan vermek.
- ii) Kum, çakıl, mucur, toprak, inşaat/yıkıntı atıkları vb. hafriyatı taşıyan araçlar ile çevreyi kirletmek,
- jj) Yük taşımacılığı yapan araçlar ile brandasız taşıma yapmak, sulu malzeme taşıyarak çevreyi kirletmek, çamurlu lastik ve paletler ile yola zarar vermek ve kirletmek,
- kk) Yeşil alanlarda bulunan ağaç ve bitki çeşitlerinin köklerine zarar verecek maddeleri dökmek,
- ll) Evcil ve süs hayvanlarını sokaklara başı boş bırakmak, park, orta refuj ve bahçelere zarar verdirmek, buralarda beslemek ve tuvalet ihtiyaçlarını gidermek,

- mm) Kaldırım, orta refüj ve parklardaki çimen, çiçeklerin üzerine oturmak, üzerinde yürümek, top oynamak, her ne şekilde olursa olsun yeşil alan ve ağaçlara zarar vermek,
- nn) Ağaç ve korkuluklarına ilan asmak ve yapıştırmak,
- oo) Cadde, sokak, park ve bahçelerin yasak olan alanlarında mangal yakmak, içki içmek ve buralarda uyumak, uzanmak,
- öö) Şehir içinde at arabası ile faaliyet göstermek,
- pp) Cadde, sokak ve yaya geçitlerinde trafik akışını engelleyecek şekilde izinsiz gölgelik yaparak, büfe kurarak kavun, karpuz, sebze-meyve vb. şeyler satmak,
- rr) Her ne suretle olursa olsun çevreyi kirletmek,
- ss) Belediyece belirtilen çöp dökme noktaları dışına çöp dökmek ve çöp dökme noktalarına saatinden önce çöp bırakmak,
- şş) Belediyeden izinsiz ağaç kesmek ve budamak, yasaktır.

Sağlık, emniyet ve kamu düzeni ile ilgili kurallar

Madde 7- Aşağıdaki fiiller yasaktır:

- a) Umumun kullanımına mahsus yol, meydan, tretuvar, kaldırım vb. yerleri herhangi bir şekilde izinsiz olarak kapatmak, bu yerlerde çukur açmak, tümsek yapmak, çiçeklik ya da beton bariyer koymak, halat veya zincir çekmek gibi yöntemlerle yaya veya motorlu araç geçişlerini engellemek,
- b) Belediyece konulmuş; direk, lamba, levha, çeşme muslukları, çöp kutusu, reklam tabelası, bank, sabit ve hareketli alet ve edevat, kapı numarası, durak tabelası vb. aracı kırmak, bozmak, tahrip etmek, düşürmek ve yerlerini değiştirmek,
- c) Belediyenin bakım ve sorumluluğunda olan, kamunun yararlandığı ve gelip geçtiği yol kenarı, alt ve üst geçit, yeşil alan, ağaç, bank, kaldırım, durak ve direklere ilan yapıştırmak, isim yazmak, şekil çizmek, hayvan bağlamak gibi yöntemlerle zarar vermek,
- ç) Belediyeden izin alınmaksızın bina ve işyerleri önüne gelip geçene zarar verecek şekilde tente, siperlik yapmak, tretuvarların üzerine her çeşit işaret levhası, reklam panoları dikmek,
- d) İnşaat ve yıkım işlerini, tente, tahta vb. malzeme ile çevirmeden çalışma yapmak, toz çıkarmak, moloz ve benzeri şeylerin inşaat alanı dışına taşımak,
- e) İnşaatlara, mal sahibi ile sorumlu yapı denetim firmasının kim olduğunu, inşaatın fenni ve teknik vasfını, ruhsat tarihini göstermek üzere en az 50x75 ebadında levha asmamak veya bu levhalar üzerinde gerekli bilgileri bulundurmamak,
- f) İnşaatlarda işgaliye ödenen tahta ve benzeri perde ile çevrili kısım haricinde, kamunun ortak kullanım alanları üzerinde herhangi bir iş yapmak, işgaliye ödenen kısımdaki yol veya tretuvarın vasfını bozmak ve tahrip etmek,

- g) Herhangi bir izin almadan, kaldırım ve yollarda kazı yapmak, direk ve benzeri şeyler dikmek, tahribata sebep olmak, izin alınsa bile belirlenen kurallar dışında kazı yapmak, dolgu yapmamak eksik dolgu veya hiç dolgu yapmamak, izin verilen alanın dışında tahribata yol açmak,
- ğ) Dükkanların Sokak veya caddeye bakan yüzlerine yayaların geliş geçişine engel olacak şekilde çivi, çengel ve benzeri şeyler çakarak öteberi asmak, dükkan önlerine ve kaldırımlara halı, yolluk ve benzeri malzeme sermek,
- h) İşyerlerinin bina yüzlerine konulacak işyeri tanıtım tabelalarını binada diğer oturan ya da işyeri bulunan kişilerin alanına, onların izni olmadan taşımak,
- ı) Meydan, yol ve tretuvarlarda gece yapılacak her türlü tamirat ve hafriyat çalışmalarında uyarıcı ışıklar kullanmamak tehlike uyarı işaretleriyle gerekli önlemleri almamak,
- i) Kamunun ortak kullanım alanları üzerine ilgili belediyeden izin alınmadan; otomatik para ödeme işlemi yapan banka ya da aracı kurum kulübesi-makinesi, ankesörlü telefon kabini, kart satış kabini ve benzeri şeyleri koymak ve bu alanlarda izinsiz organizasyonlar düzenlemek,
- j) Her türlü atık ve artığı geliş güzel bir şekilde yakarak etrafa rahatsızlık vermek,
- k) Kurban bayramı dönemlerinde, şehre kurbanlık hayvan girişi ile ilgili belirlenen tarihler haricinde kurbanlık hayvan getirmek,
- l) Her türlü gıda maddesini uygun olmayan koşullarda taşımak(*Et ve su ürünleri frıgofrik araçlarda taşınır.*),
- m) Binaların dış yüzeylerine takılacak olan klima, anten ve benzeri malzemeleri, komşu bina sakinlerine ve gelip geçenlere zarar verecek şekilde monte etmek,
- n) Kamuya açık alanlarda meydan, cadde, sokak ve parklarda sabit ya da gezici seyyar satıcılık yapmak,
- o) Konut bölgesinde ve yakın çevresinde, yapım işlerinde kullanılan ve gürültü çıkaran alet ve iş makineleri ile **kış mevsiminde** hafta içi 08.00 - 17.00, **yaz mevsiminde** hafta içi 08.00 - 20.00 saatleri dışında çalışma yapmak, **pazar günleri** yapılacak her türlü tamirat, tadilat, inşaat faaliyeti vb. işleri **kış mevsimi** için saat 10:00-17.00, **yaz mevsimi** için saat 10.00-20.00 saatleri dışında yapmak(*İlgili belediyeden izinli olanlar hariç*),
- ö) Belediyenin belirlediği yerler dışında hayvan satışı ve kesimi yapmak,
- p) İşyerleri önünde satış ve davet amacı ile çığırkanlık yapmak,
- r) Çevreyi rahatsız edecek şekilde yüksek sesle bağırarak, klakson çalmak, şehir içerisinde izin almaksızın ramazan ayında davul çalmak, durarak, gezerek ses yükseltici cihazla veya cihazsız satıcılık ve ilan-reklam yapmak,
- s) Umuma ait aydınlatma lambalarına, elektrik tellerine, PTT kulübelerine ve benzeri kamu kurumlarına ait tüm mallara zarar vermek,
- ş) Kamuya ait yeşil alanlara araç park etmek, yeşil alanları tahrip etmek, yaya kaldırımlarını kırmak ve yaya kaldırımlarına araçlarını çıkarmak için dolgu yapmak,
- t) Belediyece tayin ve tespit edilen bölgeler haricinde hayvan ahır yapmak, hayvan beslemek,

- u) Kùltür mantarı dışında mantar satışı yapmak(*Satışı tespiti halinde; mûsadere edilip, imhası yapılmak üzere ilgili birime teslim edilerek, satıcıları cezalandırılır*),
- ü) Satış amacı ile getirilen ağaçların sağlık raporu olmadan satışını yapmak,
- v) Belediyenin belirlediği yerler dışında ağaç, fide vb. şeyler satmak,
- y) Tabiat güzelliğini bozacak umumi yerlerden, dere yataklarından kum-çakıl ve toprak almak,
- z) Beton dökme araçları(Mikserler) ile kaçak inşaat ve yapılara beton dökme,
- aa) Park ve yeşil alanlarda her türlü motorlu ve motorsuz araçlar ile gezmek, işgal yapmak, konaklamak ve ticari faaliyette bulunmak,
- bb) Halkı yanıltıcı şekilde işyeri ve binalarda “kapatıyoruz, taşındık” vb. yanıltıcı afiş, pankart asmak,
- cc) Halk sağlığını tehlikeye atacak şekilde açaıkta mal, ambalajsız ve tarihi geçmiş ürün satmak ve bulundurmak,
- çç) Açaıkta yiyecek ve içecek satılan, depolanan ve servis yapılan imalathanelerde, iş yerlerinde yiyeceklerin hazırlandığı bölümlerin tabanları, duvarları ve gıdaların temas ettiği yerlerin yüzeylerini seramik, mermer, elik vb. kolay temizlenebilir ve dezenfekte edilebilir niteliğe getirmemek,
- dd) Belediye sınırları içinde izinsiz çadır açmak ve büfe kurmak,
- ee) İşyerleri önüne, yaya geçişlerine ve kaldırıma eşya, malzeme vb. bırakarak işgal yapmak,
- ff) İlgili belediyeden izin almadan sponsurluk faaliyetleri ile ilgili çadır açmak, stand kurmak, reklam standı açmak, kermes düzenlemek, tır, panelvan vb. araçlar ile faaliyet göstermek,
- gg) Yüksek sesle müzik çalmak,
- ğğ) Tatil günlerinde gürültülü bir şekilde çalışarak çevreyi rahatsız etmek,
- hh) Yerli veya yabancı turistleri sözlü veya fiili davranışlar ile rahatsız etmek,
- ıı) Yerli ve yabancı turistlerin rahatça gezmelerini, seyahat etmelerini engellemek, hanutuluk yapmak,
- ii) Görevli personelin talimatına uymamak, istenilen evrakları vermemek, görevli personelin çalışmasına mani olmak,
- jj) Bina ve daire içinde belediyeden izinsiz tadilat yapmak, yasaktır.

Toptancı Sebze ve Meyve Hali ile ilgili kurallar

Madde 8-Aşağıdaki fiiller yasaktır:

- a) Toptancı halinde belirlenen otopark alanı dışında araç park etmek ve geçiş yollarında işgal yapmak,
- b) İşyeri kiracı ve malikleri kendilerine yüklenen yükümlüklerin yerine getirilmesinden ve çalıştırdıkları kişilerin yaptıkları iş, eylem ve işlemlerinden doğrudan sorumludurlar.
- c) İşyerlerinin iç ve dış kısmında yetkili idare tarafından izin verilen kullanım alanlarını düzenli ve temiz tutmamak,
- ç) İşyerlerinde kendilerine ait çöp bidonları bulundurmamak,
- d) Çöp sahası olarak belirlenen alanın dışında çöp dökmek,
- e) Hafriyat, moloz vb. atıklar hal içindeki alanlara ve konteynırlara dökmemek(*Sebze ve meyve atıkları hariç*),
- f) Atık ve her türlü çöprü hal yönetim birimince belirlenen şekilde dökmek ve hal alanını temiz tutmamak,
- g) Toptancı halindeki işyerlerinin kendilerine tahsis edilen alanın dışında kalan ön, yan ve arka cephelerinde tadilat yaparak kullanım alanlarını genişletmek veya buraları ticari amaçla kullanmak,
- ğ) İşyerleri için belirlenen alanın dışında eşya, kasa vb. malzemeler bırakarak işgal yapmak,
- h) Hal yönetim birimince belirlenen saatler dışında; mal getirmek, yükleme ve boşaltma yapmak ve araç bulundurmak,
- ı) İşyeri bulunmaksızın toptancı halinde toptan ya da perakende satış yapmak,
- i) Toptancı halinde peyzaj(yeşil) alanlarına boş sebze veya meyve kasası koymak, araç ile işgal yapmak ya da sadece şahsının kullanması amacıyla etrafını tel örgü gibi maddelerle çevirmek,
- j) Hale gelen malları düzenli bir şekilde istif etmemek,
- k) Hal dışında mal indirmek-bindirmek ve çevreyi kirletmek, yasaktır.

İlan reklâm ile ilgili kurallar

Madde 9- Aşağıdaki fiiller yasaktır:

- a) Belediyenin izni olmadan herhangi bir yere reklam amacı ile kurulan; billboard, totem, bez afiş vb. unsurlar kurmak yasak olup, ilgili birimler tarafından sökülerek kaldırılır.
- b) Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin yetki ve tasarrufunda bulunan herhangi bir yere, "Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Reklâm, İlan ve Tanıtım Yönetmeliği" hükümlerine aykırı olarak reklâm tanıtım unsuru koymak,
- c) Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin yetki ve tasarrufunda bulunan yerlerde, belediyenin ilgili biriminin izni olmadan herhangi bir şekilde süreli ya da süresiz, tanıtım amaçlı stand ve benzeri şeyler kurmak, bilgi broşürü ve el ilanı dağıtmak, reklam faaliyetinde bulunmak,

- ç) Kamu veya özel hukuk kişilerine ait binalara veya bu binaların herhangi bir yerine (dışarıdan görünmeyen iç mekanlar hariç), bina sahiplerinden izin alınsa bile belediyenin ilgili biriminden uygunluk görüşü alınmadan, tanıtım veya reklam amaçlı afiş, pano vb. ilan asmak,
- d) Belediyelerce belirlenen alanların haricinde, tanıtım ve duyuru amaçlı bez afişler asmak,
- e) Belediyenin izni olmaksızın belediyeye ait isim, amblem, logo ve benzeri unsurları kullanmak,
- f) Belediyeden alınan izin ile açılan stantlar izin süresi bitiminde reklam unsurları ile birlikte kaldırmamak, yasaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Toplu Taşıma Araçları ve Trafik ile İlgili Uyulması Gereken Kurallar

Madde 10- Toplu Taşıma ve Trafik İle İlgili Aşağıdaki Fiiller Yasaklanmıştır

- a) Kamuya ait alanlarda hurda araçlar park halinde bırakılmayacaktır. Hurdaya çıkarılmamış araç da olsa uzun süreli park halinde bulundurulmayacaktır. Hurda veya hurdaya çıkarılmamış ama görüntü kirliliği yaratan (lastiği patlak, tekerleri olmayan, yıpranmış, kullanılmaz durumda bulunan vb.) araçlar, Belediye ve Emniyet Trafik ekipleri tarafından yediemin otoparkına çekilir.
- b) Yaka ve kimlik kartsız personel çalıştırmak,
- c) Güzergah levhası asmamak,
- ç) Ruhsatında belirtilen koltuk sayısından eksik veya fazla koltuk bulundurmak,
- d) Aracın işletme ruhsatında belirtilen istiap haddinden fazla yolcu almak,
- e) Belirlenen hat ve güzergah dışında faaliyet göstermek,
- f) Tahsis edilen hattın çalışma saatlerine uymamak, ilk veya son durağa kadar gitmemek,
- g) Fiyat tarife belgesi, şikayet telefonu, yolcu adedini belirten levhayı yolcuların görebileceği şekilde araç içerisinde asmamak,
- ğ) Durağa yanaşmadan yolcu indirmek veya bindirmek,
- h) Durak yerlerinde gereksiz bekleme yapmak,
- ı) Araca arka kapıdan yolcu almak,
- i) Kendilerine tahsis edilen durak haricinde yolcu indirmek-bindirmek, yolcuyla aldıktan sonra durak yerinde bekleme yapmak veya durak yerini işgal etmek,
- j) Araçta sigara içmek yasak olup, 4207 sayılı kanun gereği araç içerisinde 'Sigara İçilemez' ibareli levha asmamak,
- k) Yetkili organlarca belirlenen saç-sakal, kılık-kıyafet ve görgü kurallarına uymamak,

- l) Havalı klakson takmak, müşteriye veya gereksiz yere klakson çalarak gürültü kirliliği yapmak,
- m) Çığırkanlık, muavinlik, simsarlık yaparak, yaptırarak yolcu toplamaya çalışmak,
- n) Yüksek tonda müzik çalmak,
- o) Kırık, dökük, yırtık koltuk ve kirli döşeme ile faaliyette bulunmak,
- ö) Teknik özelliklerini yitirmiş(*Kaporta aksamında ezik-çürük, yamalı boya, camları kırık vb.*) araçla toplu taşımacılık yapmak,
- p) Teknik arızası olmadan yolcusunu başka bir araca aktarma yapmak,
- r) Aracın bakımını yapmamak, aracı temiz tutmamak,
- s) Araçtan dışarıya baş, kol uzatarak araç kullanmak,
- ş) Araçta veya durakta nezaket kuralları dışına çıkmak, yolcuya kötü muamelede bulunmak,
- t) Ücret tarifesi altında veya üzerindeki bir ücret ile taşımacılık yapmak,
- u) Ücretsiz yolculuk hakkı olan yolcuları taşımamak, duraktan almamak veya bu yolculardan ücret talep etmek,
- ü) Engelli yolcuya refakat edenlerden ücret talep etmek,
- v) Yolcu ile kavga etmek, yolcuya hakaret etmek ve kötü davranmak,
- y) Toplu taşıma esnasında yolcuların ve yayaların can güvenliğini tehlikeye düşürecek şekilde uygunsuz ve yüksek hızla araç kullanmak,
- z) Aşırı süratli veya trafiği aksatacak kadar yavaş araç sürmek, trafik kuralları ve işaretlerine riayet etmemek,
- aa) Denetim görevlilerince yapılacak kontrollerde istenilen belgeleri ve evrakları göstermeyerek denetim görevlilerine zorluk çıkarmak, istenilen evrakları vermemek,
- bb) Mevsim şartlarına göre araç klimalarını çalıştırmamak,
- cc) Yolcuyu daha önce alabilmek için zaman tarifesine uymayıp bir başka araç personeli ile yolda münakaşa etmek ve yolcuların gideceği yere gecikmesine ve tedirgin olmalarına sebebiyet vermek,
- çç) Toplu direnişe katılmak, taşımacılık yapmamak, taşımacılığı aksatacak şekilde eylem yapmak,
- dd) Belediyece belirlenen hareket programına uymamak, araç seferini günlük hareket programında verilen süreden gereksiz olarak erken veya geç bitirmek,
- ee) Uydu sistemi ile faaliyetleri denetlenen toplu taşıma araçlarının; güzergah ihlali, kart okutmama ve GPRS faaliyetinin veri akışını engellemek,
- ff) Araç takip cihazı ve araç içi kamera sistemi olmadan faaliyet yürütmek,
- gg) Yolcu taşıma kart sisteminde aktarma hakkı olan yolcuların aktarma hakkını engellemek,
- ğğ) Okul yaşına gelmeyen çocuklardan para talep etmek,

- hh) Durakta çocuklu (*çocuk arabası dahil*), gebe, yaşlı ve engelli yolcuyu görüp almamak,
- ıı) Toplu taşıma araçlarında hayvan ve yük taşımak,
- ii) Kendilerine tahsis edilmiş duraklarda, belirlenen sayıdan fazla araç ile duraklama yapmak,
- jj) Toplu taşıma araçlarında yer ayırmak, fazla yer işgal etmek, engelli koltukların kullanımını engellemek,
- kk) Toplu taşıma araçlarında Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi İlan ve Reklam Yönetmeliği ile UKOME kararları kapsamında belirtilenler haricinde reklam uygulaması yapmak,
- ll) Toplu taşıma araçları ile taşımacılık hizmeti esnasında, araç kapıları kapanmadan hareket etmek ve kontrolsüz yolcu bindirip indirmek,
- mm) Yaya geçitleri, yaya kaldırımı, okul geçitleri ve diğer geçitleri her ne şekilde olursa olsun araç ile işgal etmek,
- nn) Kavşak, rampa, tünel, köprü ve bağlantı yollarında (*5 metre mesafe içerisinde*) bekleme yapmak veya bu alanları işgal etmek,
- oo) Yaya geçidi ve engelli geçiş rampalarını kapatmak veya işgal etmek,
- öö) Ağır tonajlı aracını otopark, terminal ve depolama alanı dışında şehir içinde park ederek işgalde bulunmak,
- pp) Ağır tonajlı araca şehir içi giriş izin belgesi almadan ve UKOME tarafından belirlenen saatler dışında şehir içinde faaliyet göstermek,
- rr) Oto galericiler sitesi ve belirlenen alanların dışında ticari oto alım satımı yapmak,
- ss) Otobüs, Minibüs, Taksi duraklarında ve engelli araç park yerlerinde işgal yapmak,
- şş) UKOME tarafından alınmış kararlara istinaden herhangi bir bölgede yapılan alt yapı ve üst yapı çalışma bölgelerinde araç park etmek,
- tt) UKOME kararı ile park etmenin kesinlikle yasak olduğu yerlerde motorlu ya da motorsuz araçlarla beklemek, işgal yapmak, yolcu indirip bindirmek,
- uu) Araç park etmek için yer ayırma amaçlı veya araç park edilmesini önlemek amacıyla yollara ve kaldırımlara zincir çekmek, çiçeklik vb. şeyler koymak,
- üü) Şehir içinde kamu veya özel mülkiyet alanlarında ticari amaçla araçları park halinde bırakarak aracın üzerine "*Satılık-Kiralık*" gibi levhalarla ticari faaliyette bulunmak,
- vv) Yediemin otopark işletmelerinde, UKOME tarafından belirlenen fiyat tarifesi üstünde vatandaşın ücret talep etmek/almak, güncel fiyat tarifesini asmamak,
- yy) Yayalara ve trafikte seyir halindeki araç sürücülerine hakaret içerici el, kol hareketi veya sözlü müdahalede bulunmak,
- zz) Kazaya uğramış (Minibüs-Belediye Otobüsü-Özel Halk Otobüsü-Servis Araçları-Ticari Taksi) aracı tamir ettirmeden hasarlı şekilde çalıştırmaya devam etmek,
- aaa) Toplu taşıma araçları için UKOME tarafından belirlenen renk ve logo dışında başka bir renk ve logo ile faaliyet göstermek, yasaktır.

Madde 11- Ticari Taksi (TT Plaka) ile ilgili uyulması gereken kurallar:

- a) Belediye veya kooperatif tarafından durak ve ceplere yerleştirilen ticari taksileri, durak ve cep yerleri dışında çalıştırmak,
- b) Ulaşım Daire Başkanlığı veya Kooperatifler tarafından durak ve ceplere yerleştirilen aracın herhangi bir sebeple durakta çalışan diğer araçların sahipleri ve şoförleri tarafından itiraz edilerek çalışmasını engellemek,
- c) Araçta sigara içmek yasak olup, 4207 sayılı kanun gereği araç içerisinde “Sigara İçilemez” ibareli levha asmamak,
- ç) Ticari Taksi ve Taksi Durakları Yönetmeliği kapsamında UKOME kararı verilmeden taksi hattı, durağı kurmak ve işletmek,
- d) Yapılan denetim-uygulama-düzenleme kontrolleri sırasında görevli personele hakaret etmek, zorluk çıkarmak, evraklarını ibraz etmemek vb. davranışlarda bulunmak,
- e) Belediyeden çalışma ruhsatı almadan faaliyet yürütmek,
- f) Belediyenin vermiş olduğu çalışma ruhsatının vizesini yıllık olarak yenilememek,
- g) İstiap haddinden (4+1) fazla yolcu taşımak,
- ğ) Düzenli olarak aynı yolcuları taşımak sureti ile servis taşımacılığı yapmak,
- h) Yolcuların rahatsızlığına yol açacak şekilde yüksek tonda müzik çalmak,
- ı) Yetkili organlarca belirlenen fiyat tarifesini yolcuların kolayca görebileceği bir yere asmamak,
- i) Yolcu araca binmeden taksimetreyi çalıştırmak,
- j) Taksimetre açmadan yolcudan sabit ücret talep etmek,
- k) Yolculardan UKOME tarafından belirlenen taksimetre tarifesi üstünde ücret talep etmek,
- l) Taksilerde taksimetre bulundurmamak, bozuk taksimetre ile çalışmak, şehir genelinde kısa mesafeler dahil istenilen yere gitmemek, fazla ücret almak amacıyla normal gidilecek güzergah dışına çıkmak,
- m) Yolculara ve yayalara hakaret etmek, kötü söz söylemek ve genel ahlak kuralları dışında hareket etmek,
- n) Seyahat etmek isteyen engelli vatandaşları almamazlık yapmak,
- o) UKOME tarafından belirlenen duraklarda ek yapmak ve cep yerlerinde, kürsü, bank vb. eşya bırakarak kaldırım işgali yapmak,
- ö) Araçta havalı korna kullanmak,
- p) Duraklarının dışında işgal yapmak, durak ve cep yerlerinde UKOME tarafından belirlenen sayı dışında fazla araç bulundurmak,
- r) UKOME tarafından belirlenen yazı-levha ve belediye onayı ile izin verilen reklam bilgileri dışında, araçların içinde ve dışında başka yazı ve aksesuar bulundurmak,

- s) Kazaya uğramış aracı tamir ettirmeden hasarlı şekilde çalıştırmaya devam etmek,
- ş) Belirlenen rengin dışında faaliyet göstermek, yasaktır.

Madde 12- Servis araçları (S Plaka) ile ilgili uyulması gereken kurallar:

- a) Araç şoförleri temiz ve bakımlı olmalıdır.
- b) Güzergâh Kullanım İzin Belgesi olmadan taşımacılık yapmak,
- c) Ruhsatında belirtilen koltuk sayısından eksik veya fazla koltuk bulundurmak,
- ç) UKOME tarafından belirlenen yazı-levha ve Belediye onayı ile izin verilen reklam bilgileri dışında, servis araçlarının içinde ve dışında başka yazı ve aksesuar bulundurmak,
- d) Araç içinde sürücünün dikkatini dağıtacak ve yolcuları rahatsız edecek nitelikte, görüntülü, sesli alet ve müzik sistemi bulundurmak veya kullanmak,
- e) Resmi Kurum ve Kuruluşlar, çevre sakinleri ve yolcuların huzur ve rahatlığını bozacak davranışlarda bulunmak,
- f) UKOME tarafından belirlenen ücret tarifesinin üzerinden bir ücret talep etmek,
- g) Ücretsiz servis araçları ile ücret karşılığında taşımacılık yapmak,
- ğ) Ticari taşıtları bağlı buldukları irtibat büroları önüne, ana arter veya ana arter konumunda bulunan caddeler üzerinde park ederek işgal yapmak,
- h) UKOME tarafından belirlenen fiyat tarifesini müşterilerin kolayca görebileceği bir yere asmamak,
- ı) Belediyeden çalışma ruhsatı almadan faaliyet yürütmek,
- i) Belediyeden alınan çalışma ruhsatı vizesini zamanında yenilememek,
- j) Yolcuyu keyfi olarak almamazlık veya taşımamazlık yapmak,
- k) Kazaya uğramış servis aracını tamir ettirmeden hasarlı şekilde çalıştırmaya devam etmek,
- l) Servis araçları için yetkili organlarca belirlenen rengin dışında başka bir renk ile faaliyet göstermek,
- m) Yetkili organların izni veya "S" servis plakası olmadan servis taşımacılığı yapmak, yasaktır.

Madde 13- Şehirlerarası Otogar, İlçe ve Kırsal terminaller ile ilgili uyulması gereken kurallar:

- a) Otogarlarda taşımacılık yapan firmalar; araçların kalkış saatinde herhangi bir nedenle gecikme olması durumunda biletli yolcuları önceden bilgilendirmek zorundadır.
- b) Tarifeli yolcu taşımacılığı yapan firma ve bunlara bağlı çalışan araçlar, belirlenmiş taşıma hattı ve taşıma güzergahı dışında bilet düzenleyemez, taşımacılık yapamaz.
- c) Araçlar terminale girmeden güzergahlarında kısa dönüş yapamaz. Araçların terminale girmeleri zorunludur.

- ç) Tarifeli yolcu taşımacılığı yapan yetki belgesi sahipleri, yetkili organlarca belirlenmiş olan taşıma hattı ve taşıma güzergahına yasal mücbir sebepler dışında uymak zorundadırlar.
- d) Tarifeli yolcu taşımalarında kalkış ve varışların bir terminalden yapılması esastır. Terminal ve ara duraklar dışında yolcu indirilip bindirilemez.
- e) Otogar giriş-çıkış ücreti ödemededen otogardan çıkış yapmak,
- f) Bilet üzerinde belirtilen hareket saatine uymayarak yolcuları mağdur etmek,
- g) Otogar giriş-çıkış ve peron önlerini engelleyecek şekilde araç park etmek,
- ğ) Otogar içerisinde araç temizliği yapmak, araç yıkamak ve çevreyi kirletmek,
- h) İşyeri önüne herhangi bir eşya vb. malzeme bırakarak işgal yapmak,
- ı) İşyerlerinde izinsiz yapı çalışması, değişikliği yapmak,
- i) İşyerlerinde fiyat tarife belgesini yolcuların görebileceği şekilde asmamak,
- j) Yetkili idareden tanıtım amaçlı takılması zorunlu olan yaka kimlik kartı alınmadan personel çalıştırmak,
- k) Yetkili idare tarafından belirlenen iş elbisesi ile personel çalıştırmamak,
- l) Sosyal güvencesi yapılmayan kayıtsız personel çalıştırmak, yasaktır.

Mezarlıklarla ilgili emir ve yasaklar:

MADDE 14-Mezarlıklarla ilgili uyulması gereken kurallar şunlardır;

- a) Mezarlıkları çeviren duvar, parmaklıklara çıkmak ve tırmanmak, mezarların üstüne çıkmak veya oturmak, çiçek, fidan, ağaç veya herhangi bir bitkiyi koparmak, sökmek, mezarlar üzerine konmuş eşya ve işaretleri kaldırmak, yerlerini değiştirmek, mevcut yollar haricinde gezinmek, her ne olursa olsun ziyaretçilerin huzur ve sükunlarını bozmak, mezarlıklara zarar vermek ve ölümlere karşı hürmetsizlik gösterecek hareketlerde bulunmak,
- b) Mezarlık içerisinde her türlü kümes hayvanı, küçükbaş ve büyükbaş hayvan otlatmak,
- c) Mezarlıklara defin ve mezarlık ziyareti dışında girerek mezarlık alanında içki içmek, uyuşturucu madde kullanmak,
- ç) Mezarlıklarda Belediyeden izin almaksızın her türlü tesisat ve tamirat yapmak,
- d) Mezarlıklarda belediyenin izni olmadan vatandaşların dini duygularını istismar ederek para veya herhangi bir bedel karşılığında dua ve Kuran okumak,
- e) Belediyenin izni olmadan mezarlıklarda, mezarlık alanlarının etrafını çit, duvar vb. yapılar ile çevirerek haksız kazanç sağlamak,
- f) Belediyenin izni olmadan mezar olarak kullanılan bir alanın üzerinde tekrardan mezar yapmak,
- g) Sarhoş, dilenci, seyyar satıcı ve yanında velisi bulunmayan çocukların mezarlık içine girmesi, yasaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İşyerleri Hakkındaki Kurallar

Belediyenin ruhsatına tabi işyerlerinin uyması gerekli kurallar

Madde 15- Aşağıdaki fiiller yasaktır:

- a) İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı almadan işyeri çalıştırmak,
- b) İşyerlerinde, satışa arz edilen her türlü maddeyi fiyatına tesir edecek şekilde, fazla ağır ambalaj malzemesi ile tartıp satmak, ambalaj kâğıdı haricindeki malzemeleri ambalaj malzemesi olarak kullanmak, gıdayla ilgili maddeleri kontaminasyona açık (bulaşmaya açık) bulundurmamak,
- c) Her türlü tartı ve ölçü aletlerini 3516 sayılı Ölçüler ve Ayarlar Kanunu hükümlerine göre zamanında kontrol ettirmemek ve damgalattırmamak,
- ç) İşyeri ilgililerince, belediyece tayin edilmiş açma kapama saatlerini gösteren en az 20x30 ebatlarında bir levhayı, müşterilerin dışarıdan görebilecekleri bir yere asmamak,
- d) İşyerlerinde yeterli sayıda TSE standartlarına uygun dolu yangın söndürme cihazı bulundurmamak,
- e) İşyerlerinin bacalarını yılda en az bir defa temizletmemek,
- f) İşyerlerinde baca sistemi haricinde yan duvarlar veya camlardan baca açarak etrafa rahatsızlık vermek,
- g) İşyeri ruhsatında belirlenen alan dışında ticari faaliyet yapmak ve ruhsatında belirtilen işin dışında faaliyet göstermek,
- ğ) Belediyeye ait olan işletme alanlarında, ücret tarifesinin üstünde ücret talep etmek ve almak,
- h) Bir ürünü gerçek fiyatının çok üstünde fahiş fiyat ile satmak,
- ı) Belediyeye ait işletme alanlarında vatandaşa hakaret, keyfi uygulamada bulunmak, yasaktır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yaptırımlar

Uygulanacak yaptırımlar

Madde 16-

- a. Bu Yönetmelikte belirlenen kurallara aykırı hareket edenler hakkında 1608 Sayılı Umuru Belediyeye Mütcellik Ahkâmı Cezaiye Hakkında Kanununa ve 5326 Sayılı Kabahatler Kanununa göre işlem yapılır.
- b. Umuma açık istirahat ve eğlence yerlerinin;
  1. Faaliyetten geçici olarak men edildiği halde süresinden önce açılması,
  2. Açık ve kapalı bulunacağı saatlere uymaması,
  3. Kanuni istisnalar saklı kalmak üzere, eğlence, oyun, içki ve benzeri amaçlı umuma açık ve açılması izne bağlı yerlerde on sekiz yaşından küçüklerin çalıştırılması,
  4. Bar, pavyon, gazino, meyhane gibi içkili yerler ile kıraathane ve oyun oynatılan benzeri yerlere yanlarında veli ve vasileri olsa bile on sekiz yaşını doldurmamış küçüklerin girmesine müsaade edilmesi,
  5. İşyeri Açma ve Çalışma ruhsatlarına ilişkin yönetmelik ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olarak işletildiğinin tespit edilmesi durumunda bu işyerleri hakkında, belediye encümeni, tarafından işletmecilerine 2559 sayılı Polis Vazife ve Selahiyet Kanununun 6 ncı maddesine istinaden idari para cezası verilir.
- c. Verilen idari para cezalarına dair kararlar ilgililerine 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre tebliğ edilir. İkinci fıkrada belirtilen aynı fiillerin bir yıl içinde tekrarı halinde, en son uygulanan para cezası bir kat artırılarak uygulanır.
- ç) Perakende olarak satışa arz edilen malların veya ambalajlarının yahut kaplarının üzerine kolaylıkla görülebilir şekilde o malla ilgili tüm vergiler dahil fiyat, üretim yeri ve ayırıcı özelliklerini içeren etiket konulması, etiket konulması mümkün olmayan hallerde aynı bilgileri kapsayan listelerin görülebilecek şekilde uygun yerlere asılması zorunluluğuna uymayanlar, etiketinde belirtilen fiyat ile kasa fiyatı arasında fiyat farkı olması durumunda, fiyatı kamu kurum ve meslek kuruluşları tarafından belirlenen mal ve hizmetlerin bu fiyatın üzerinde satışa sunulması halinde ilgililer hakkında, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanununun 12 ncı maddesine istinaden, yine aynı Kanunun 25 ncı maddesinde zikredilen cezai işlemin uygulanabilmesi için belediye zabıtalara bir tutanak tutarlar ve karar alınmak üzere bu tutanağı Kanunun 26 ncı maddesi doğrultusunda tutanağın tutulduğu yerin mülki amirine gönderirler.
- d. Beldede ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcılar faaliyetten men edilir, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek iki gün içinde geri alınmayan gıda maddeleri ilgili birim amirinin onayı ile gıda bankalarına, cezası ödenmeyerek otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı mallar ise yine ilgili birim amirinin onayı ile ihtiyaç sahiplerine dağıtılmak üzere belediyemiz Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığına yada diğer resmi kurumlara verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükümler Kişisel özel haller

Özel mevzuat hükümleri

Madde 17- Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili özel mevzuatta yer alan hükümler uygulanır.

Uygulamaya ilişkin hususlar

Madde 18-

- a. Cezai müeyyidenin uygulanmasında şu hususlara uyulur:
  1. Kişi hakkında tutulan tespit tutanakları, her ne surette olursa olsun bir suret ilgisine verilmek üzere tebliğ edilir. İlgilisi kararı tebellüğden imtina ederse 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.
  2. Tespit tutanakları mahallinde veya gıyabında tanzim edilir.
  3. Tespit tutanaklarında hangi mevzuat hükmünün ihlal edildiği açıkça yazılır.
  4. Bu yönetmelikte belirtilen ihlal ve yasaklar ile ilgili cezalar, 15 gün içerisinde peşin ödenmesi halinde %25 oranında indirim yapılarak tahsil edilir.
  5. Bu yönetmelik çerçevesinde Belediye Encümenince verilen cezalar, en geç cezanın tebliğ tarihinden itibaren 1(bir) ay içinde ödenir. Ödemenin gecikmesi halinde 6183 Sayılı Kanundaki hükümler uygulanır.
- b. Yetkili makamların almış olduğu kararlara istinaden verilen Sanat ve Ticaretten men kararlarının uygulanmasında veya ruhsatsız bir işyerinin faaliyetten men edilmesi durumunda;
  1. Karar/durum ilgiliye tebliğ edilerek; bozulabilecek mallar ile zaruri ve şahsi eşyalarının alınması, işyerinin mühürlemeye hazır hale getirilmesi için işin nev'ine göre en az 24 saat en fazla 15 gün arasında bir süre verilerek işyeri sahibinin veya temsilcisinin işyerinin mühürlenmesi esnasında hazır bulunması istenir.
  2. Verilen sürenin dolması ile kapatma işleminde;
    - a. Yangın, su baskını, hırsızlık gibi durumları önleyici tedbirler işyeri sahibi tarafından alınır.
    - b. Pencere ve kapılar kapatılarak dışarıyla teması kesilir.
    - c. İşyerinin dışı açılan bütün kapıları mühürlenir.
    - ç. Kapatma tutanağında kapatma nedeni, tarihi ve saati belirtilir ve imzalanır.
    - d. Kapatma işleminde işyeri sahibinin veya yetkili birinin hazır bulunması sağlanır, ilgililerin imzadan kaçınması durumunda durum tutanakta belirtilerek imzalanır ve bir suret ilgililere verilir.
    - e. Mühürlü bulunan bir işyerinde oluşabilecek her türlü olumsuzluk işyeri sahibine aittir.
- c) Sanat ve ticaretten men kararı verilen işyeri, kararda belirtilen süreden önce açılırsa mühür bozma tutanağı tutularak Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur, işyeri yeniden mühürlenir. Süresinin dolması durumunda işyeri sahibinin veya resmi temsilcisinin huzurunda Mühür Açma Tutanağı tanzim edilerek işyeri sahibine veya temsilcisine bir suret teslim edilerek işyerinin mühürleri açılır.

Yürürlük

Madde 19- Bu Yönetmelik, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Meclisince kabul edilmesinden sonra Belediyece yayımlanarak yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20- Bu Yönetmelik hükümlerini Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı yürütür.

Gültan KIŞANAK
Büyükşehir Belediye
Başkanı

Tufan TUNÇ
Katip

Ayşe ÇELİKBİLEK
Katip